

Міністерство освіти і науки України
Коледж Сумського національного аграрного університету
Бібліотека

Конкурсна програма
«Збережемо красу природи»

Суми, 2019

Ведучий 1. Добрий день, дорогі друзі. Вітаємо всіх, хто зібрався в цій залі . Наша гра присвячена одній з найбільш актуальних проблем сьогодення – забрудненню планети Земля.

Ведучий 2. Сьогоднішнє населення Землі – суспільство супер споживачів. Підраховано: на кожного з нас протягом року витрачається 20 т сировини, щоправда, більша його частина – 97% – іде... у сміття.

Ведучий 1. Сміття поступово перетворюється на монстра цивілізації. При теперішньому становищі економіки і культури побуту люди ще довго приречені жити серед цих рукотворних монументів своєї безтурботності. Питання «Куди діти сміття?» стає все актуальнішим. І ми спробуємо сьогодні дати відповідь на нього.

Ведучий 2. Людство стоїть на порозі екологічної кризи: парниковий ефект, проблема чистої води, кислотних дощів, зниклі тварини і рослини.

Під час проведення цієї пізнавальної гри ви переглянете і переоціните своє ставлення до навколишнього середовища, виявите своє ставлення до екологічних проблем сьогодення, спробуєте знайти шлях їх розв'язання, продемонструєте знання з багатьох природничих дисциплін.

Розпочинаємо нашу гру. Ви знаєте, що напередодні вашу студентську групу було поділено на 2 команди. Отже, запрошуємо до активної участі у грі. За грою буде уважно стежити та об'єктивно оцінювати відповіді «експертна комісія»- журі.

(На магнітній дошці намальована земна куля, на ній прикріплено невеликі смужки паперу – «сміття» – двох кольорів, що відповідають двом командам. Команда за кожну правильну відповідь отримує свою смужку, а земна куля «очищається від сміття».)

У залі святковій, сьогодні в цей час

Зустрілись команди – змагались у нас.

Щоб суперника здогнати, екологію потрібно знати.

Тож запрошую мерцій на інтелектуальний екологічний бій.

Конкурсний етап

1. Назва команди.

Девіз команди.

Представлення емблеми.

Перша команда – Захисники первоцвітів

Девіз команди – *природи кожен з нас частина,
нам'ятай про це людина!*

Друга команда – Захисники тварин Червоної книги.

Девіз команди – *Ми з екологією дружим,
Її ідеям всі ми служим.*

Розминка «Довідкове бюро»

(За правильну відповідь 1 бал)

«Най – най ... у природі»:

1. Найвища гора в Україні (г. Говерла 2061м).
2. Найбільше море, що омиває Україну (Чорне море).
3. Найбільша річка України (р. Дніпро, 2201км, на Україні – 981км).
4. Найглибше озеро України (о. Святий на Волині).
5. Найстаріше дерево в Україні (дуб, 1300років, Рівненська обл.).
6. Найвище дерево (модрина європейська 54м, м.Рахів).
(Це струнке високе (20-40 м) дерево родини соснових. Єдине в Україні листопадне хвойне дерево. Восени її хвоя забарвлюється в золотаво-жовтий колір і опадає). Російська назва – «лиственница», українською – модрина. Ботаніки називають її Larix.
7. Найбільший звір (зубр. В Карпатах і на Волині, вага – більше 1 т.).
8. Найвищий птах (сірий журавель, вис. – 120см, вага 7 кг).
9. Найдивніша тварина – як. (Голова – корови, хвіст – коня, скелет – бізона, вовна – козла, роги – бика, хрюкає – як свиня).
10. Яка рослина найшвидше росте – бамбук (1 м за добу).
(В регіонах Азії) (цінна сировинна рослина. З неї виготовляють вази, посуд, будівельні матеріали. Молоді м'які пагони широко використовуються в кулінарії. В Україні росте в парку палацу Раєвських, на території музею А. П. Чехова в Ялті і ботанічних садах Криму).

Тур I. «Конкурс капітанів»

Принеси своїй команді додатковий бал.

(Книги по 4 шт. лежать на двох столах).

Виходять капітани команд. Щоб принести додатковий бал своїй команді, вам потрібно із чотирьох книг відкрити 2 книги у яких ви можете знайти додаткові бали.

(Журі підбиває підсумки за перші конкурси)

Тур II. «Що ми викидаємо, або золоті розсипи смітників»

Команди отримують таблички-вказівки з буквами А, Б, В. На кожне запитання ведучий дає три варіанти відповідей. За сигналом ведучого команди піднімають відповідну табличку.

(За правильну відповідь 1 бал)

Запитання

1. Більшу частину сміття, що забруднює Землю, становить:
а) ***пластмаса;*** б) скло; в) метал.

2. Рекордсменами за кількістю побутових відходів є мешканці:
а) Москви;
б) Лондона;
в) ***Нью-Йорка.***

3. Яка галузь промисловості у Франції вважається найактивнішою і прибутковою:
а) виробництво пакувальних матеріалів;
б) ***переробка сміття;***
в) виробництво автомобілів?

4. Перед початком утилізації відходів їх необхідно:
а) ***розсортувати;***
б) зібрати в одному місці;
в) подрібнити.

5. Першочергове завдання під час вибору місця звалища:
а) ***захист поверхні землі і ґрунтових вод;***
б) огороження місця звалища;
в) укомплектування певною технікою.

6. Основою для розроблення санітарних норм, а також рішення про відкриття або призупинення того чи іншого виробництва є:
а) ***гранично допустима концентрація речовин;***
б) наявність важких металів;
в) державний стандарт якості.

7. Шкідливі викиди впливають:
а) тільки на місця, де з'явилося забруднення;
б) на близькі регіони;
в) ***навіть на території, що віддалені від місць, де виникло забруднення.***

8. Найстрашніший «додаток» до води:

- а) побутове сміття;
- б) пестициди;**
- в) мінеральні добрива.

9. Яку країну називають «смітником Європи»:

- а) Британію;**
- б) Росію;
- в) Польщу?

10. Більше половини загальної кількості сміття в країнах Європейського економічного співтовариства припадає на:

- а) важку промисловість;
- б) легку промисловість;
- в) сільське господарство.**

11. Найефективніший шлях боротьби із все більшою кількістю відходів, які потрапляють у навколишнє середовище:

- а) їх захоронення;
- б) розробка правових механізмів регулювання процесу;
- в) рециркуляція (повторне використання).**

12. Надходження в середовище шкідливих речовин, які призводять до порушення функціонування екологічних систем, називають:

- а) забрудненням;**
- б) екологічною кризою;
- в) інтродукцією.

13. Перше місце за сумарним обсягом викидів шкідливих речовин в атмосферу займає:

- а) теплоенергетика;
- б) нафто- і газопереробки;**
- в) автотранспорт.

14. Оптимальне розв'язання енергетичної проблеми:

- а) економія енергії,**
- б) розвиток атомної енергетики;
- в) розвиток вітроенергетики.

15. Гарбологія – це:

- а) наука про дім, місцеперебування;
- б) наука, яка вивчає ґрунти;
- в) сміттєзнавство.**

16. Пляшка чи банка з пластмаси, залишена в лісі, пролежить без змін:

- а) 10 років;
- б) 50 років;
- в) **100 років і більше.**

Тур III. «Конкурс одного учасника з команди»

У цьому турі учасник гри знайомиться з найбільш поширеними типами відходів, можливістю їх вторинного використання. Ведучий читає вислови про відходи. Учасники повинні якомога швидше здогадатися, що мається на увазі. Переможе той, хто першим правильно назве відходи.

(За правильну відповідь 5 балів)

- 1. У невеликих кількостях він дуже корисний.
- 2. Коли його дуже багато, це стає справжньою бідюю.
- 3. Потрапляючи у воду, він руйнується; риба та інші організми, що там живуть, починають задихатися.

4. Його необхідно компостувати. ***(Гній.)***

* * *

- 1. Вона буває різнокольоровою і її дуже легко зламати.
- 2. Предмети, виготовлені з неї, легкі.
- 3. Якщо її підпалити, то з'явиться багато чорного диму, який має неприємний запах.

4. Її не можна викидати, тому що вона сама по собі не розкладається.

(Пластмаса.)

* * *

- 1. Його винайшли китайці.
- 2. У нас його виготовляють з дерева.
- 3. Він легко горить.
- 4. З нього виходить дуже багато сміття.

(Папір.)

* * *

- 1. Його виробляють з піску.
- 2. Найчастіше воно прозоре.
- 3. Якщо його нагріти, воно тягнеться, як тісто.
- 4. Якщо його кинути у лісі, воно може викликати пожежу.

(Скло.)

* * *

- 1. Це те, чого багато в місті, але мало в селі.
- 2. Особливо, де велика кількість заводів та фабрик.

3. Від цього люди хворіють, нервуються, голосно кричать і цього буває ще більше.

4. Його роблять різні прибори та машини.

(Шум.)

* * *

1. Їх майже не видно.

2. Їх найбільше, де працюють фабрики та заводи.

3. Від них у людини буває астма, бронхіт та рак.

4. Їх можуть збирати на своє листя зелені рослини.

(Газові відходи.)

* * *

1. Виникає, коли щось стає старим або ламається.

2. Його можна побачити і в місті, і в селі, і навіть біля шляхів.

3. Це можна здати та отримати гроші.

4. З нього можуть зробити щось нове.

(Металолом.)

* * *

1. Завжди чорного кольору.

2. Її багато в містах, особливо де є заводи та фабрики.

3. У людини спричиняє хвороби, а одяг стає брудним.

4. Її багато після спалювання чогось.

(Саж.)

* * *

1. Це те, без чого ми вже не зможемо прожити.

2. Цим ми користуємося кожного дня.

3. Вбиває рибу у воді, а рослини на землі.

4. За допомогою цього все стає чистіше.

(Синтетичні мийні засоби.)

* * *

1. Найчастіше забруднює воду.

2. На поверхні води утворює темну пляму.

3. Воно заважає дихати рибам.

4. Його треба видалити з поверхні води.

(Машинне мастило.)

Тур IV. Конкурс «Анаграми»

З переплутаних літер гравці команд мають зібрати певні терміни з теми «Охорона природи». За правильну відповідь – **1 бал**. На виконання завдання – 1 хв, але якщо команда не в змозі скласти це слово, то надається підказка і додаткові 30 с. Але тоді команда отримує лише **0,5 бала**.

Завдання для команди 1

П, І, Н, Д, К, И, З, О, В, А.

Підказка: природоохоронна територія.

Відповідь. Заповідник.

Завдання для команди 2

О, Д, Д, Е, А, К, Р, Р, П, Н.

Підказка: природоохоронна територія.

Відповідь. Дендропарк.

(Журі підбиває підсумки за попередні конкурси)

Тур V. «Чи правда це?»

***Учасникам гри потрібно відповісти Так чи Ні
(За правильну відповідь 1 бал)***

1. Чи правда, що великі черепахи плачуть? *(Так. На березі черепахи справді пускають сльози. Можливо, так вони позбавляються піщинок, що потрапляють їм в очі.)*

2. Чи правда, що краби підіймаються до поверхні на дельфінах? *(Ні. Краби спливають за допомогою своїх ніг.)*

3. Чи правда, що зелена картопля настільки отруйна, що може вбити людину? *(Так. Зелена картопля містить велику кількість сильної отрути, так званих соланінів, які особливо небезпечні для дітей. Ці отруйні речовини не руйнуються навіть під час варіння.)*

4. Чи правда, що кінчик меча у меч-риби отруєний смертоносним миш'яком? *(Ні. Меч-риба абсолютно нешкідлива, а миш'як – це мінерал, що добувають із землі.)*

5. Чи правда, що пожираючи своїх жертв, крокодили плачуть? *(Ні. Крокодили, які живуть у солоній воді, часто плачуть на березі, але при цьому вони просто позбавляються зайвої солі, а не ридають від каяття.)*

6. Чи правда, що змії можуть здійснювати стрибки у висоту до метра? *(Так. Гадюка, яка водиться в Центральній Америці, може підстрибнути на висоту до метра, нападаючи на свою жертву.)*

Тур VI. «Книга-загадка»

Запрошуємо по одному учаснику з кожної команди. Перед вами стоїть завдання по черзі вибрати по дві книги, повернутися до команди, знайти в книгах питання і дати на них відповідь.

(У вас є 5 хвилин, щоб дати відповідь)

(За правильну відповідь 5 балів)

1. Її батьківщина – Африка, а точніше – Ефіопія. У Європу її завезли турки. Хоча зараз її асоціюють переважно з двома країнами Південної Америки. За однією з легенд людство зобов'язане їй

використанню спостережливому пастуху, який помітив, що кози, споживши її, почували себе краще, були більш жваві і не втомлювалися. За іншою версією, честь відкриття належить настоятелю одного монастиря, який давав споживати її своїм «братом», щоб вони не засинали під час довгих нічних богослужінь. Про що йдеться?

Відповідь. Про каву, найпопулярніший тонізуючий напій людства. Хоча вона походить з Африки, набула широкої популярності в країнах Сходу, проте зараз її вирощують у Бразилії та Колумбії.

2. Багато хто вважає її найкращою у своїй категорії не лише через виняткову красу та витонченість, а й за здатність захищати себе. Вона походить із Персії. Вже в епоху Парфянського царства були відомі майже всі її кольорові різновиди. Вона зіграла видатну роль у середньовічній історії Англії. За кольором її різновидів було названо найтривалішу в історії Британії громадянську війну за корону Англії, її, як правило, дарують коханій людині.

Відповідь. Йдеться про троянду, улюблену для багатьох народів декоративну рослину, яка має шипи. Відома в культурі з часів персидського царства, звідки і потрапила в Європу (через Грецію і Рим). Війну в Англії за престол країни було названо війною червоної та білої троянд за кольором цих рослин на гербах Йорків та Ланкастерів. У багатьох країнах червоні троянди – символ кохання.

3. Цю рослину вперше знайшли іспанські конкістадори в Перу. В XVI столітті при королівських дворах Європи вважалося особливим шармом прикрашати її скромними білими, рожевими чи фіолетовими квітами зачіски придворних дам. У Франції її поширенням займався дворянин, який, вирощуючи її, поставив на полі варту, якій було дано наказ не чіпати злодіїв. У Росію її привіз цар, проте довгий час люди відмовлялися її вирощувати, вважаючи отруйною. Вони замість підземної частини вживали плоди.

Особливо активно протистояло цьому духівництво, що називало її яблуком. Про що йдеться?

Відповідь. Про картоплю.

4. У Європі, Азії цю рослину можна зустріти всюди, а ось в Америці вона ніколи не росла і з'явилася там разом з переселенцями з Європи. Там, де ступала нога європейських завойовників, виростала небачена рослина. А оскільки завойовники несли індіанським племенам горе, «слід білої людини» (так прозвали індіанці рослину) вони стали просто ненавидіти. Ця рослина потрапила в немилість тому, що постійно нагадувала про загарбників, а насправді ж вона діє як протизапальний засіб, її прикладали до ран, вона добре впливає на обмін речовин. Улітку з цієї рослини роблять салат, попередньо опустивши її на хвилину в окріп. Про яку рослину йде мова?

Відповідь. (Подорожник)

5. За вживання в їжу цього овочу у древній Греції, був заборонений вхід в храм. В країні Індії турботлива мати одягала на шию дитини талісман – головку цього овочу. Воїни давнього Риму вживали його перед боєм. Давали його поклювати півням , щоб вони краще бились. В Древньому Єгипті ним лікували всі хвороби: зубну біль, простуду, а також таку страшну хворобу, як – чума. Що це за овоч? (**Часник**)

6. 300 років тому, діти не знали, що таке морозиво, не могли купити до свята різні солодоці, торти та тістечка. Ці солодоці стали звичними завдяки одному овочу, тому, що саме з нього виділили білу кристалічну речовину, без якої не можливо приготувати не одне кондитерське блюдо. Якому овочу ми повинні бути вдячні? З нього виготовляють цукор. (**Цукровий буряк**)

Тур VII. «Екологічна листівка»

Команди повинні намалювати екологічну листівку під назвою «Не брудни криниці, бо схочеш водиці». На виконання роботи – 10 хв.

(Максимальна оцінка 5 балів)

(Журі підбиває підсумки за всі конкурси)

Ведучий. Гра закінчується. Бережімо нашу Землю! Всюди, на кожному кроці, всі разом і кожний окремо! Адже завтрашній день Землі буде таким, яким ми його зробимо сьогодні.